

ALMAN İŞÇİ SINIFI NE YAPIYOR?

Aydınlık Dergisi, 29 Ağustos 2004

Yıldırım Koç

Bu yıl Ağustos ayında Almanya'da bazı kentlerde işçi gösterileri yapılıyor. Alman işçi sınıfı büyük bir mücadelenin eşiğinde mi?

Hayır. Tam tersi söz konusu. Alman işçi sınıfı, 1878, 1914, 1918, 1933 ve 1945 yıllarında yaptığı gibi, sermayeye teslim oluyor; Alman sermayesi ile birlikte hareket ederek, emperyalist sömürü ve yağmadan "sosyal devlet" aracılığıyla pay almaya çalışıyor.

Size bazı örnekler vereyim. Eğer bunları ülkemizde bir sendika yapsa, ona ne deriz?

23 Temmuz 2004 günü DaimlerChrysler Şirketi'nin Baden-Württemberg'deki fabrikasında çalışan 30 bin işçinin seçtiği işyeri konseyi ile işyeri yönetimi arasında bir anlaşma imzalandı. Bu anlaşmaya göre, işçiler imzalanmış toplu iş sözleşmesinde yer alan ve 2006 yılında yapılacak yüzde 2,79 oranındaki ücret zammından vazgeçtiler. Çeşitli birimlerde çalışan 6 bin işçinin haftalık çalışma süresi 35 saatten 39 saate çıkarılacak, ancak ücretlerde bir artış yapılmayacak. Ücretli ara dinlenmeleri yarı yarıya indirilecek; ancak bunun karşılığında bir ücret ödenmeyecek. Saat 12:00 ile 19:00 arasındaki vardiyada çalışan işçilerden yeni işçilerin ve geçici işçilerin ek ödemeleri kaldırılacak. İşveren, bu ilkesel tavizler karşılığında, işin bir bölümünü Bremen kentine ve Güney Afrika'ya aktarmaktan vazgeçti ve 6 bin işçinin iş olanağını korudu.

Bu anlaşma, Alman işçi sınıfının tavizlerinin ilk örneği mi? Ne gezer. Alman işçi sınıfının bir sürü ilkesel tavizi var.

Alman Sendikalar Federasyonu'na (DGB) bağlı sendikaların toplam üye sayısı 1991 yılında 11,8 milyondur. 31.12.2003 tarihinde bu sayı 7,4 milyona inmişti. Görüldüğü gibi, DGB sürekli üye kaybediyor. Bu üye kaybını, tavizlerle durdurmaya çalışıyor; ancak her taviz, daha da zayıflamayı getiriyor.

Alman işçi sınıfı ve sendikaları, çalışma süresinin esnekleştirilmesi konusunda Avrupa'da ilk tavizleri verenlerden. Türkiye'de 4857 sayılı İş Yasası ile uygulamaya sokulan çalışma süresi esnekliği, yıllar önce Almanya'da imzalanan toplu iş sözleşmeleri ile gündeme geldi.

Almanya'da iş güvencesi 5 ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işyerleri için geçerliydi. 1 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe giren bir kanunla, bu sayı 10'a çıkarıldı. Böylece çok sayıda işçinin iş güvencesi ortadan kaldırıldı.

DGB'nin en önemli sendikalarından olan IG Metal, Almanya'nın doğu eyaletlerinde 28 Haziran 2003 tarihinde bir grev başlattı. Dört haftalık grev, yenilgiyle sonuçlandı.

IG Metal 2003 yılı Kasım ayında bazı işletmelerle imzaladığı toplu iş sözleşmesinde, Türkiye'de bizim kesinlikle karşı çıktığımız "ödünç iş ilişkisini" kabul etti. Böylece şirketler çalıştırdıkları işçileri geçici olarak başka şirketlere kiralayabilecekler.

Geçici iş bulma büroları aracılığıyla işçi kiralama uygulaması da son yıllarda iyice yaygınlaştırıldı.

Çok daha önemli bir gelişme, bağışlanmış bir toplu iş sözleşmesinin hükümlerinin "ekonomik kriz" gerekçesiyle işçi aleyhine değiştirilmesi. Ters durum söz konusu değil. Diğer bir deyişle, ekonomik durum beklenenden iyi olursa, bağışlanmış bir toplu iş sözleşmesinin işçiler lehine değiştirilmesi olanaksız.

Alman işçi sınıfı bu tavizleri mücadeleyle geri mi alacak? Hayır, geleneksel çizgisini izleyecek. 1878, 1914, 1918, 1933 ve 1945 yıllarında yaptığı gibi, Alman sermayesi ve Alman Devleti ile daha yakın bir işbirliği içinde Alman emperyalizmini güçlendirmeye ve bunun karşılığında haklar sağlamaya çabalayacak. Alman işçilerinin üç-beş mitingi kimseyi yanıltmasın. Alman işçi sınıfının tarihine bakılınca, her şey daha net bir biçimde görülüyor.